

Икономическа прогноза от есента на 2020 г.: възстановяването спира, тъй като новата вълна на пандемията задълбочава несигурността

Брюксел, 5 ноември 2020 г.

Пандемията от коронавируса представлява много голямо сътресение за световната и за европейската икономика, което води до много тежки социално-икономически последици. Икономическата дейност в Европа претърпя сериозно сътресение през първата половина на годината и започна бързо да се възстановява през третото тримесечие с постепенното премахване на противоепидемичните мерки. Новата вълна на пандемията през последните седмици обаче причинява смущения, тъй като националните органи въвеждат нови мерки в областта на общественото здраве, за да се ограничи нейното разпространение. Вследствие на епидемиологичната обстановка прогнозите за растежа през прогнозния период са изложени на изключително голяма несигурност и на рискове.

Спряно и непълно възстановяване

Според икономическата прогноза от есента на 2020 г. икономиката на еврозоната ще се свие със 7,8 % през 2020 г., преди да отбележи ръст от 4,2 % през 2021 г. и 3 % през 2022 г. Според прогнозата икономиката на ЕС ще се свие със 7,4 % през 2020 г., преди да се възстанови с ръст от 4,1 % през 2021 г. и 3 % през 2022 г. В сравнение с [икономическата прогноза от лятото на 2020 г.](#) прогнозите за растежа както за еврозоната, така и за ЕС са малко по-високи за 2020 г. и по-ниски за 2021 г. Не се очаква производството в еврозоната и в ЕС да се възстанови до равнището отпреди пандемията през 2022 г.

Икономическите последици от пандемията се различават значително в различните части на ЕС, като това важи и за перспективите за възстановяване. Това отразява разпространението на вируса, строгостта на мерките в областта на общественото здраве, предприети с цел ограничаване на разпространението му, секторния състав на националните икономики и силата на националните ответни мерки от гледна точка на политиките.

Нарастването на безработицата бе ограничено в сравнение със спада в икономическата дейност

Загубата на работни места и увеличаването на безработицата се отразиха тежко на поминъка на много европейци. Мерките на политиката, предприети от държавите членки, заедно с инициативите на равнището на ЕС допринесоха за смекчаване на последиците от пандемията за пазарите на труда. Безпрецедентният обхват на предприетите мерки, по-специално чрез схемите за работа с намалено работно време, позволи повишаването на равнището на безработицата да остане ограничено в сравнение със спада в икономическата дейност. Очаква се безработицата да продължи да се увеличава през 2021 г. с постепенното премахване от държавите членки на мерките за спешна подкрепа и с навлизането на нови хора на пазара на труда, но положението следва да се подобри през 2022 г., тъй като икономиката продължава да се възстановява.

Според прогнозите безработицата в еврозоната ще се увеличи от 7,5 % през 2019 г. на 8,3 % през 2020 г. и 9,4 % през 2021 г., преди да намалее до 8,9 % през 2022 г. Очаква се безработицата в ЕС да се увеличи от 6,7 % през 2019 г. на 7,7 % през 2020 г. и 8,6 % през 2021 г., преди да намалее до 8,0 % през 2022 г.

Според прогнозите дефицитът и държавният дълг ще нараснат

Очаква се бюджетните дефицити да нараснат много в целия ЕС тази година, тъй като социалните разходи се увеличават, а данъчните приходи намаляват, както в резултат на извънредните действия от гледна точка на политиката, имащи за цел да се подпомогне икономиката, така и в резултат на автоматичните стабилизатори.

Според прогнозата съвкупният бюджетен дефицит на еврозоната ще нарасне от 0,6 % от БВП през 2019 г. на около 8,8 % през 2020 г., преди да намалее до 6,4 % през 2021 г. и 4,7 % през 2022 г. Това отразява очакваното постепенно премахване на мерките за спешна подкрепа през 2021 г. с подобряването на икономическото положение.

Отразявайки рязкото нарастване на дефицитите, прогнозата сочи, че съвкупното съотношение на дълга към БВП в еврозоната ще нарасне от 85,9 % от БВП през 2019 г. на 101,7 % през 2020 г., 102,3 % през 2021 г. и 102,6 % през 2022 г.

Инфлацията остава ниска

Поради резкия спад на цените на енергията общата инфлация достигна отрицателни стойности през август и септември. Същинската инфлация, която включва всички стоки освен енергията и непреработените храни, също намалва значително през лятото поради по-слабото търсене на услуги, особено услугите, свързани с туризма, и промишлените стоки. Слабото търсене, застоят на пазара на труда и високият обменен курс на еврото ще окажат натиск за понижаване на цените.

Според прогнозата инфлацията в еврозоната, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), ще бъде средно 0,3 % през 2020 г., преди да нарасне на 1,1 % през 2021 г. и 1,3 % през 2022 г. благодарение на стабилизирането на цените на петрола. Що се отнася до ЕС, очаква се инфлацията през 2020 г. да бъде 0,7 %, през 2021 г. — 1,3 %, а през 2022 г. — 1,5 %.

Изказвания на членове на колегиума:

Валдис **Домбровскис**, изпълнителен заместник-председател на Комисията, отговарящ за икономиката в интерес на хората, заяви: *Тази прогноза идва в момент, в който втора вълна на пандемията поражда още по-голяма несигурност и разбива надеждите ни за бързо възстановяване. Икономическата продукция на ЕС няма да достигне равнищата си отпреди пандемията до 2022 г. По време на това сътресение обаче ние показахме решителност и солидарност. Въведохме безпрецедентни мерки, за да помогнем на хората и предприятията. Ще работим заедно, за да начертаяме пътя към възстановяването, като използваме всеки инструмент, с който разполагаме. Постигнахме съгласие по ключов пакет от мерки за възстановяване — NextGenerationEU — в който централно място заема Механизмът за възстановяване и устойчивост, за да бъде предоставена мащабна подкрепа за най-тежко засегнатите региони и сектори. Сега отново призовавам Европейския парламент и Съвета да приключат бързо преговорите, за да започнат парите да текат през 2021 г., за да можем да инвестираме, да проведем реформи и да се възстановим заедно.*

Комисарят по въпросите на икономиката Паоло **Джентилони** заяви: *След най-дълбоката рецесия в историята на ЕС през първата половина на тази година и много силен подем през лятото възстановяването на Европа спря поради повторното нарастване на броя на заразените с COVID-19. Растеж ще бъде отчетен отново през 2021 г., но ще са нужни две години, за да се доближи европейската икономика до състоянието, в което се намираше преди пандемията. В настоящия контекст на много голяма несигурност националните икономически и фискални политики трябва да продължат да предоставят подкрепа, а NextGenerationEU трябва да бъде завършен тази година и ефективно приведен в действие през първата половина на 2021 г.*

Голяма несигурност с риск от влошаване на перспективите

Несигурността и рисковете, свързани с икономическата прогноза от есента на 2020 г., остават изключително големи. Основният риск произтича от влошаването на пандемията, което налага да бъдат въведени по-строги мерки в областта на общественото здраве и води до по-тежки и по-продължителни последици за икономиката. Поради това бе направен анализ на сценариите за две различни посоки на развитие на пандемията — по-благоприятна и неблагоприятна — както и на икономическите последици от пандемията. Съществува също така риск оставените от пандемията белези върху икономиката — като фалитите, дълготрайната безработица и прекъсването на доставките — да са по-дълбоки и по-тежки. Освен това европейската икономика може да се повлияе отрицателно, ако икономиката на световно равнище и световната търговия се подобрят в по-слаба степен от очакваното или ако се увеличи напрежението в търговията. Друг риск от влошаване на положението е възможността от възникване на напрежение на финансовите пазари.

Положителен обаче е фактът, че NextGenerationEU — програмата на ЕС за икономическо възстановяване, включваща Механизма за възстановяване и устойчивост — вероятно ще даде на икономиката на ЕС по-силен тласък от очакваното. Това е така, защото прогнозата можеше да включи само частично вероятните ползи от тези инициативи, тъй като наличната на този етап информация за националните планове все още е ограничена. Търговско споразумение между ЕС и Обединеното кралство също ще се отрази положително на икономиката на ЕС от 2021 г. нататък в сравнение с прогнозните базови стойности за търговията между Обединеното кралство и ЕС въз основа на правилата на СТО за най-облагодетелствана нация (НОН).

Контекст

Прогнозата беше изготвена в условията на голяма несигурност, като през втората половина на октомври 2020 г. държавите членки обявиха, че въвеждат съществени нови мерки в областта на общественото здраве с цел ограничаване на разпространението на вируса.

Прогнозата се основава на обичайния набор от технически допускания относно обменните курсове, лихвените проценти и цените на стоките, актуални към 22 октомври 2020 г. Що се отнася до всички други входящи данни, включително информацията за държавните политики, в настоящата прогноза е взета под внимание информацията, налична до 22 октомври включително. Прогнозата се основава на допускането за непроменени политики, освен ако са обявени правдоподобно конкретни и подробни мерки.

Прогнозата се опира на две важни технически допускания. Първо, допуска се, че мерките в областта на общественото здраве ще останат в сила до известна степен през целия прогнозен период. След значителното им затягане през четвъртото тримесечие на 2020 г. обаче се очаква строгостта на мерките постепенно да намалее през 2021 г. Допуска се също, че икономическите последици от дадено ниво ограничения ще намалее с течение на времето, тъй като здравната система и икономическите субекти се адаптират към създадената от коронавируса среда. Второ, тъй като бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство все още не са ясни, прогнозите за 2021 г. и 2022 г. се основават на техническото допускане, че от 1 януари 2021 г. нататък ЕС и Обединеното кралство ще търгуват въз основа на правилата на СТО за най-облагодетелствана нация (НОН). Това се прави единствено за целите на прогнозирането и не е израз на очаквания или предвиждания във връзка с резултатите от преговорите между ЕС и Обединеното кралство за техните бъдещи отношения.

Следващата прогноза на Европейската комисия ще бъде актуализация на прогнозите за БВП и инфлацията в икономическата прогноза от зимата на 2021 г., която се очаква да бъде представена през февруари 2021 г.

За повече информация

Пълен документ: [Икономическа прогноза от есента на 2020 г.](#)

Следете съобщенията на заместник-председателя Домбровски в Twitter: [@VDombrovskis](#)

Следете съобщенията на комисар Джентилони в Twitter: [@PaoloGentiloni](#)

Следете съобщенията на ГД „Икономически и финансови въпроси“ в Twitter: [@ecfin](#)

IP/20/2021

Лица за контакти с медиите:

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

[Enda MCNAMARA](#) (+32 2 296 49 76)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)

Related documents

[Tables - Autumn Forecast - EN.pdf](#)

Related media

 [Illustration 2020/2](#)